

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 10, 2018

Nummer 10, 2018

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:394](#) 20-03-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:367](#) 20-03-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:372](#) 20-03-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:395](#) 20-03-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:392](#) 20-03-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:368](#) 20-03-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:396](#) 20-03-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:378](#) 20-03-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:318](#) 13-03-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:329](#) 13-03-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:327](#) 13-03-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:319](#) 13-03-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:341](#) 13-03-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:331](#) 13-03-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:328](#) 13-03-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:320](#) 13-03-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:340](#) 13-03-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:306](#) 06-03-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:289](#) 23-02-2018

RECHTSPRAAK

Uitleg over het bestanddeel ‘organisatie’ in de zin van een criminele organisatie als bedoeld in artikel 140 Sr.

Het middel klaagt onder meer dat de bewezenverklaring van het onder 3 ten laste gelegde onvoldoende met redenen is omkleed, voor zover is bewezenverklaard dat alle in de bewezenverklaring genoemde (rechts)personen in de bewezenverklaarde periode deel uitmaakten van de in de tenlastelegging vermelde criminele organisatie.

De tenlastelegging ter zake van feit 3 is toegesneden op artikel 140 lid 1 Sr. Daarom moet de in de tenlastelegging en bewezenverklaring voorkomende term ‘organisatie’ geacht worden aldaar te zijn gebezigd in dezelfde betekenis als daaraan toekomt in dat artikel.

Voor de bewezenverklaring van ‘een organisatie’ als bedoeld in artikel 140 Sr is vereist dat sprake is van een samenwerkingsverband, met een zekere duurzaamheid en structuur, tussen de verdachte en ten minste één andere persoon (vgl. HR 26 oktober 1993, ECLI:NL:HR:1993:AD1974, *NJ* 1994/161). Niet is vereist dat daarbij komt vast te staan dat een persoon om als deelnemer aan die organisatie te kunnen worden aangemerkt moet hebben samengewerkt met, althans bekend moet zijn geweest met, alle andere personen die deel uitmaken van de organisatie (vgl. HR 9 november 2004, ECLI:NL:HR:2004:AQ8470) of dat de samenstelling van het samenwerkingsverband steeds dezelfde is (vgl. HR 29 januari 1991, *NJB* 1991, 50).

Voor zover aan het middel de opvatting ten grondslag ligt dat het onder 2.3 bedoelde samenwerkingsverband dient te bestaan uit ten minste twee natuurlijke personen en niet kan bestaan uit een natuurlijk persoon en een rechtspersoon, gaat het uit van een onjuiste rechtsopvatting. In zoverre kan het middel niet tot cassatie leiden.

Voor zover het middel klaagt over het oordeel van het hof dat in de blijkens de bewijsvoering als ‘De criminele organisatie in de tijd van [C] BV’ aangeduide, tot de bewezenverklaring behorende, periode de verdachte samen met alleen deze genoemde rechtspersoon deel uitmaakte van een en dezelfde criminele organisatie als bedoeld in artikel 140 Sr, is het terecht voorgesteld. Het hof heeft immers vastgesteld dat de verdachte in de bewuste periode van 10

oktober 2002 tot en met 31 december 2003 zowel de enige bestuurder en aandeelhouder als de enige werknemer van [C] B.V. is geweest, zodat niet valt in te zien dat de verdachte, zoals is bewezenverklaard, deel uitmaakte van een samenwerkingsverband van hem als natuurlijk persoon met de rechtspersoon [C] B.V., met welke hij klaarblijkelijk moet worden vereenzelvigd.

De Hoge Raad zal de verdachte alsnog vrijspreken van vorenbedoeld onderdeel van de tenlastelegging. Voor terugwijzing of verwijzing van de zaak voor een nieuwe behandeling bestaat onvoldoende grond nu de aard en de ernst van al hetgeen voor het overige ten laste van de verdachte is bewezenverklaard – weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 1 – in zijn geheel beschouwd niet worden aangetast.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden, omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van drie jaren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de bewezenverklaring van het onder 3 ten laste gelegde voor zover inhoudende dat de verdachte heeft deelgenomen aan een organisatie die mede heeft bestaan uit '[C] B.V.', de duur van de opgelegde gevangenisstraf, spreekt de verdachte vrij van het bovengenoemde onderdeel van de tenlastelegging, vermindert de duur van de opgelegde gevangenisstraf in die zin dat deze twee jaren en acht maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 20-03-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:378

Zaaknummer: 16/02155

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: C.W. Noorduyt

Wetsartikelen: 140 Sr

RECHTSPRAAK

Slagende klacht over de toepassing van artikel 77za lid 1 Sr.

Het middel klaagt dat het hof het in de zaak met parketnummer 09/765013-15 onder 1 bewezenverklaarde feit ten onrechte heeft gekwalificeerd als een voltooid delict aangezien het bewezenverklaarde een poging betreft, en voorts dat daardoor de oplegging van de straf onvoldoende met redenen is omkleed.

De kwalificatie vindt in zoverre niet haar grondslag in de bewezenverklaring, dat het bij dagvaarding I onder 1 (parketnummer 09/765013-15) bewezenverklaarde oplevert een poging tot diefstal door twee of meer verenigde personen, waarbij de schuldige zich de toegang tot de plaats van het misdrijf heeft verschaft door middel van braak. De Hoge Raad leest de kwalificatie aldus verbeterd. Gelet op artikel 77gg lid 1 Sr alsmede in aanmerking genomen de door het hof opgelegde straf en de motivering daarvan, heeft de verdachte geen rechtens te respecteren belang bij vernietiging van de bestreden uitspraak.

Het middel faalt.

Het middel klaagt erover dat het hof toepassing heeft gegeven aan artikel 77za lid 1 Sr en ten onrechte heeft bevolen dat de gestelde bijzondere voorwaarden en het uit te oefenen toezicht dadelijk uitvoerbaar zijn.

De in art. 77za Sr voorziene uitzondering op deze regel met betrekking tot de dadelijke uitvoerbaarheid van de op grond van artikel 77z Sr gestelde bijzondere voorwaarden dan wel het op grond van artikel 77aa Sr uit te oefenen toezicht kan voor de veroordeelde verstreckende gevolgen kan hebben. Mede gelet daarop zal de rechter in de motivering van zijn bevel tot dadelijke uitvoerbaarheid ervan blijk dienen te geven zich ervan te hebben vergewist dat aan de in artikel 77za Sr gestelde voorwaarden is voldaan (vgl. HR 10 maart 2015, ECLI:NL:HR:2015:531, *NJ* 2015/237).

Het bestreden arrest voldoet niet aan deze motiveringsverplichting nu uit hetgeen onder 3.2.2 is weergegeven niet volgt dat de bewezenverklaarde feiten waren gericht tegen of gevaar veroorzaakten voor de onaantastbaarheid van het lichaam van één of meer personen.

Het middel is terecht voorgesteld. De Hoge Raad zal de zaak zelf afdoen en voormeld bevel tot dadelijke uitvoerbaarheid vernietigen.

Op de verdachte is het strafrecht voor jeugdigen toegepast. De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan zestien maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde jeugddetentie van 200 dagen, waarvan waarvan 95 dagen voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde jeugddetentie en het bevel dat de in de bestreden uitspraak vermelde bijzondere voorwaarden en het uit te oefenen toezicht dadelijk uitvoerbaar zijn, vermindert de opgelegde jeugddetentie in die zin dat deze 193 dagen, waarvan 95 dagen voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 20-03-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:396

Zaaknummer: 17/00072

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Advocaten: M.W. Stoet

Wetsartikelen: 77za Sr

RECHTSPRAAK

Falende klachten over het recht van de verdachte het laatst te spreken en de strafoplegging.

Het middel klaagt dat de verdachte bij de behandeling van de zaak door het hof niet het recht is gelaten het laatst te spreken.

Uit het proces-verbaal van de terechtzitting blijkt dat, nadat de advocaat-generaal het woord had gevoerd tot repliek, de verdachte het recht is gelaten het laatst te spreken. Noch uit dit proces-verbaal, noch uit hetgeen ter toelichting op het middel is aangevoerd, volgt dat de verdachte van dit recht geen gebruik heeft kunnen maken. Ook de omstandigheid dat de raadsman van de verdachte na de mededeling hieromtrent het woord nog heeft gevoerd, leidt niet tot die gevolgtrekking.

Het middel faalt.

Het middel klaagt over de strafoplegging, met de klacht dat het hof het vonnis van de rechtbank ten aanzien van de sanctieoplegging gedeeltelijk heeft bevestigd en gedeeltelijk heeft vernietigd.

De rechtbank heeft de verdachte ter zake van 1. poging tot moord en 2. bedreiging met enig misdrijf tegen het leven gericht, meermalen gepleegd, veroordeeld tot een gevangenisstraf van negen jaren. Daarnaast heeft de rechtbank de terbeschikkingstelling van de verdachte gelast, met bevel tot verpleging van overheidswege, alsmede de vordering van de benadeelde partij toegewezen en een schadevergoedingsmaatregel opgelegd. Ten slotte heeft de rechtbank de tenuitvoerlegging gelast van een eerder aan de verdachte opgelegde voorwaardelijke gevangenisstraf van twee maanden.

Mede gelet op de hiervoor weergegeven wetsgeschiedenis moet worden aangenomen dat artikel 423 Sv op zichzelf niet in de weg staat aan een gedeeltelijke vernietiging en een gedeeltelijke bevestiging van de beslissing(en) van de rechtbank ten aanzien van de sanctieoplegging. Het middel, dat van een andere opvatting uitgaat, faalt derhalve.

Opmerking verdient nog het volgende. Het arrest van het hof dient niet onverenigbaar te zijn

met het gedeeltelijk bevestigde vonnis van de rechtbank, en uit het arrest van het hof moet in samenhang met het vonnis van de rechtbank, voor zover dit is bevestigd, ondubbelzinnig blijken welke straf(fen) en/of maatregel(en) aan de verdachte zijn opgelegd. In het licht daarvan alsmede teneinde – ook met betrekking tot de tenuitvoerlegging – misverstanden te voorkomen, verdient het in voorkomende gevallen aanbeveling dat het dictum van het arrest van het hof een integrale weergave van alle opgelegde straffen en/of maatregelen bevat.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 20-03-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:372

Zaaknummer: 17/02855

Rechters: J. de Hullu, A.J.A. van Dorst en V. van den Brink

Advocaten: D.N. de Jonge

Wetsartikelen: 311 Sv en 423 Sv

RECHTSPRAAK

Oordeel van de rechtbank dat geen sprake is geweest van een vervolging als bedoeld in artikel 552a lid 3 Sv geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting.

Het middel klaagt over het oordeel van de rechtbank dat de klager niet-ontvankelijk moet worden verklaard in zijn beklag, omdat het klaagschrift niet is ingediend binnen twee jaren na de inbeslagneming.

Het middel klaagt niet over het oordeel van de rechtbank dat 'niet gebleken is van andere feiten of omstandigheden dan die waarop het eerdere klaagschrift was gebaseerd welke bij beslissing van 13 augustus 2013 ongegrond verklaard is, zodat klager gelet hierop al niet-ontvankelijk is in zijn beklag'. Dat oordeel van de rechtbank draagt de niet-ontvankelijkverklaring van de klager in zijn beklag zelfstandig. Het middel kan dus niet tot cassatie leiden.

In de toelichting op het middel is betoogd dat de rechtbank ten onrechte artikel 552a lid 4 Sv heeft toegepast in plaats van artikel 552a lid 3 Sv, nu 'tegen [betrokkene 1] naast een strafzaak ook een ontnemingsprocedure liep, loopt of heeft gelopen, in het kader waarvan een rechter-commissaris een beslissing heeft genomen zodat er minst genomen sprake is geweest van een vervolging'. Dit betoog heeft de advocaat-generaal aanleiding gegeven de vraag op te werpen of in de onderhavige zaak sprake is van een 'vervolgde zaak' in de zin van artikel 552a lid 3 Sv.

Dienaangaande wordt het volgende overwogen.

Artikel 552a lid 3 en 4 Sv luidt:

'3. Het klaagschrift of het verzoek wordt zo spoedig mogelijk na de inbeslagneming van de voorwerpen of de kennisneming of ontoegankelijkmaking van de gegevens ingediend ter griffie van het gerecht in feitelijke aanleg, waarvoor de zaak wordt vervolgd of het laatst werd vervolgd. Het klaagschrift of het verzoek is niet ontvankelijk indien het is ingediend op een tijdstip waarop drie maanden zijn verstreken sedert de vervolgde zaak tot een einde is gekomen.

4. Indien een vervolging niet of nog niet is ingesteld wordt het klaagschrift of het verzoek zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen twee jaren na de inbeslagneming, kennisneming of ontoegankelijkmaking ingediend ter griffie van de rechtbank van het arrondissement, binnen hetwelk de inbeslagneming, kennisneming of ontoegankelijkmaking is geschied. De rechtbank is bevoegd tot afdoening tenzij de vervolging mocht zijn aangevangen voordat met de behandeling van het klaagschrift of het verzoek een aanvang kon worden gemaakt. In dat geval zendt de griffier het klaagschrift of het verzoek ter afdoening aan het gerecht, bedoeld in het vorige lid.'

De klacht van het middel berust op de opvatting dat van een vervolgte zaak in de zin van artikel 552a lid 3 Sv sprake is op de enkele grond dat voor het op de voet van artikel 103 Sv onder een ander dan de klager gelegde conservatoire beslag een op vordering van de officier van justitie door de rechter-commissaris verleende schriftelijke machtiging was vereist. Die opvatting is in haar algemeenheid onjuist. Het kennelijke oordeel van de rechtbank dat in het onderhavige geval geen sprake is geweest van een vervolging als bedoeld in artikel 552a lid 3 Sv (die dan in de zaak tegen [betrokkene 1] nog niet tot een einde zou zijn gekomen), geeft derhalve niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 20-03-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:395

Zaaknummer: 16/05885

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 94 Sv en 552a Sv

RECHTSPRAAK

Falende klacht dat het verweer strekkende tot nietigheid van de dagvaarding ten onrechte, althans onvoldoende gemotiveerd is verworpen.

Het middel klaagt dat het hof het door de verdediging gevoerde verweer strekkende tot nietigheid van de dagvaarding ten aanzien van het onder 4 ten laste gelegde feit ten onrechte, althans onvoldoende gemotiveerd heeft verworpen.

Het hof heeft geoordeeld dat de tenlastelegging onder 4, ook wat betreft het in het verweer bedoelde onderdeel 'goederen', voldoende duidelijk en feitelijk omschreven is. Dat oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Dat oordeel van het hof, dat daarbij de inhoud van het dossier heeft kunnen betrekken, is ook niet onbegrijpelijk en, mede gelet op het verweer – dat niet inhoudt dat onduidelijk is van welke inbraak de verdachte een verwijt wordt gemaakt, doch slechts dat de bij die inbraak ontvreemde goederen niet nader zijn omschreven –, toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 20-03-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:394

Zaaknummer: 16/05436

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 261 Sv

RECHTSPRAAK

Levert het weggrijden van een tankstation zonder het betalen van de getankte brandstof diefstal op?

Zoals in de conclusie van de advocaat-generaal is uiteengezet kan ingeval iemand is weggereden van een tankstation zonder voor de door hem getankte brandstof te betalen, de vraag rijzen of die gedraging strafbaar is en zo ja, welk strafbaar feit het oplevert. Dan zullen in de regel vooral de delictsomschrijvingen van artikel 310 Sr (diefstal) of artikel 321 Sr (verduistering) in beeld komen. In bijzondere gevallen kan worden gedacht aan oplichting (artikel 326 Sr) of, wanneer de betrokkene van zodanig tanken een gewoonte maakt, aan flessentrekkerij (artikel 326a Sr).

Van diefstal is sprake als de betrokkene de brandstof met het oogmerk tot wederrechtelijke toe-eigening wegneemt; dat oogmerk dient hij (reeds) ten tijde van het tanken te hebben. Van verduistering is sprake als de betrokkene de brandstof anders dan door misdrijf onder zich heeft en hij zich deze wederrechtelijk toe-eigent. De enkele omstandigheid dat de betrokkene de brandstof heeft getankt zonder te betalen, is derhalve niet zonder meer toereikend voor de conclusie dat zulks diefstal oplevert, maar evenmin voor de slotsom dat die gedraging moet worden gekarakteriseerd als verduistering. Van belang is vooral de intentie waarmee de betrokkene heeft getankt, alsmede of het tanken als wegnemen of slechts als – anders dan door misdrijf – onder zich krijgen wordt aangemerkt.

Voor de beoordeling van de betekenis die aan dat tanken zonder te betalen moet worden gehecht met het oog op de strafrechtelijke waardering van die handeling, zijn de feiten en omstandigheden van het geval van belang. Bij die beoordeling kan een rol spelen of de betrokkene een aannemelijke verklaring heeft gegeven voor dat tanken zonder te betalen. De omstandigheid dat hij weigert een verklaring af te leggen of een bepaalde vraag te beantwoorden te dier zake, kan op zichzelf – mede gelet op het bepaalde in artikel 29 lid 2 Sv – niet tot het bewijs bijdragen. Dat brengt echter niet mee dat de rechter in zijn overwegingen omtrent het gebezigde bewijsmateriaal niet zou mogen betrekken dat de betrokkene voor zo'n omstandigheid als het tanken zonder te betalen – welke omstandigheid op zichzelf redengevend kan zijn voor het bewijs van diefstal of verduistering – geen aannemelijke die redengevendheid ontzenuwende verklaring heeft gegeven.

Kwalificatie als diefstal is uitgesloten indien door de betrokkene in feitelijke aanleg met voldoende concretisering ten verwere is aangevoerd en ook uit het onderzoek ter terechtzitting aannemelijk wordt, dat de intentie tot toe-eigening van de brandstof eerst na het tanken is ontstaan. In zo een geval kan sprake zijn van verduistering.

Rechterlijke oordelen omtrent dit een en ander zijn feitelijk van aard en zullen in cassatie niet licht onbegrijpelijk worden geoordeeld.

Goed denkbaar is dat in de praktijk ten tijde van het opstellen van de tenlastelegging niet vaststaat onder welke delictsomschrijving de gedraging, die in het grensgebied van verschillende delictsomschrijvingen ligt, moet worden gerubriceerd. Die onzekerheid kan aanleiding geven tot het opstellen van een tenlastelegging waarin de verschillende delictsomschrijvingen zijn verwerkt. Aldus wordt de rechter de mogelijkheid geboden de vraag welk strafbaar feit aan de orde is mede aan de hand van de door hem vastgestelde feiten en omstandigheden van het geval en diens interpretatie daarvan, op rechtens juiste wijze te beantwoorden. Daarbij verdient opmerking dat de rechter bij een alternatieve tenlastelegging in zaken als de onderhavige, verplicht is een keuze te maken met betrekking tot de in de tenlastelegging omschreven alternatieven, aangezien deze van belang is voor de strafrechtelijke betekenis van hetgeen hij bewezen acht (vgl. HR 14 februari 2017, ECLI:NL:HR:2017:227). Meer in het algemeen en dus los van het voorliggende geval kan een keuze tussen diefstal en verduistering ook civielrechtelijk van betekenis zijn, gelet op de bescherming die artikel 3:86 lid 3 BW biedt aan de eigenaar van een roerende zaak die het bezit daarvan door diefstal heeft verloren.

De moeilijkheden die in geval van hoger beroep kunnen rijzen in een zaak waarin de varianten cumulatief of alternatief zijn ten laste gelegd en waarin het appèl op de voet van artikel 407 lid 2 Sv is beperkt (vgl. HR 28 februari 2016, ECLI:NL:HR:2017:323, *NJ* 2017/200), kunnen worden voorkomen door de varianten als primaire/subsidiaire verwijten in de tenlastelegging te omschrijven. Die vorm van ten laste leggen verdient overigens ook in het algemeen de voorkeur boven een alternatieve tenlastelegging.

Het middel komt op tegen het oordeel van het hof dat de verdachte zich heeft schuldig gemaakt aan diefstal.

Het hof heeft bewezenverklaard dat de verdachte de benzine heeft weggenomen met het oogmerk om zich deze wederrechtelijk toe te eigenen. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk. Het middel faalt.

De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is

overschreden. Gelet op de aan de verdachte opgelegde taakstraf voor de duur van 30 uren en de mate waarin de redelijke termijn is overschreden, is er geen aanleiding om aan het oordeel dat de redelijke termijn is overschreden enig rechtsgevolg te verbinden en zal de Hoge Raad met dat oordeel volstaan.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 20-03-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:367

Zaaknummer: 16/02085

Rechters: W.A.M. van Schendel, A.J.A. van Dorst, Y. Buruma, V. van den Brink en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: R.W. de Gruijl

Wetsartikelen: 310 Sr

RECHTSPRAAK

Hof had ervan blijk moeten geven te hebben onderzocht of verdachte, overeenkomstig artikel 27 lid 2 Sv, mededeling is gedaan van zijn recht op rechtsbijstand voorafgaand aan het eerste verhoor.

Het middel klaagt onder meer dat het hof de verklaring die de verdachte op 11 februari 2015 bij de politie heeft afgelegd, bij de bewijsvoering heeft betrokken in weerwil van het tot bewijsuitsluiting strekkende verweer dat aan de verdachte voorafgaand aan dat eerste verhoor niet mededeling is gedaan van het recht op rechtsbijstand.

Op grond van artikel 27c lid 2 Sv dient de niet-aangehouden verdachte voorafgaand aan zijn eerste verhoor mededeling te worden gedaan van het, in artikel 28 lid 1 Sv gewaarborgde, recht om zich te doen bijstaan door een raadsman. Indien dat voorschrift niet is nageleefd, levert dat in beginsel een vormverzuim op als bedoeld in artikel 359a Sv. Met het oog op de verzekering van het recht van de verdachte op een eerlijk proces in de zin van artikel 6 EVRM geldt dat zo een vormverzuim, na een daartoe strekkend verweer, in de regel dient te leiden tot uitsluiting van het bewijs van de ter gelegenheid van het verhoor afgelegde verklaring, tenzij de verdachte door het achterwege blijven van de desbetreffende mededeling niet in zijn verdediging is geschaad.

Gelet op hetgeen hiervoor is vooropgesteld had het hof ervan blijk moeten geven te hebben onderzocht of de verdachte overeenkomstig het hier toepasselijke artikel 27c lid 2 Sv mededeling is gedaan van zijn recht op rechtsbijstand voorafgaand aan het eerste verhoor. Nu het hof dat heeft nagelaten, is de verwerping van het verweer ontoereikend gemotiveerd. Het middel klaagt daarover terecht.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 20-03-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:368

Zaaknummer: 16/03113

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma, E.S.G.N.A.I. van de Griend, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Advocaten: S.F.W. van 't Hullenaar

Wetsartikelen: 27c Sv, 359a Sv en 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Falende bewijsklacht omtrent het stelselmatig inbreuk maken op een anders persoonlijke levenssfeer.

Het middel klaagt onder meer over de bewezenverklaring van het onder 1 ten laste gelegde, voor zover inhoudende dat de verdachte stelselmatig inbreuk heeft gemaakt op de persoonlijke levenssfeer van [betrokkene 1].

Het hof heeft zijn oordeel dat stelselmatig inbreuk is gemaakt op de persoonlijke levenssfeer van [betrokkene 1] onder meer doen steunen op de vaststellingen dat door de verdachte op naam van [betrokkene 1] en met vermelding van nadere contactgegevens een advertentie voor een gratis af te halen iPad op marktplaats.nl alsmede een erotische contactadvertentie op speurders.nl is geplaatst, met als voor de verdachte voorzienbaar en beoogd gevolg dat [betrokkene 1] gedurende meerdere dagen achtereen en veelvuldig door derden is benaderd, deels ook met seksuele intenties. Anders dan het middel kennelijk tot uitgangspunt neemt, stond het het hof vrij de omstandigheid dat gedragingen van de verdachte aldus meerdere gedragingen van derden tot gevolg hadden, te betrekken bij de onder 2.3.2 weergegeven beoordeling.

Het middel faalt in zoverre.

Op de verdachte is het strafrecht voor jeugdigen toegepast. De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan zestien maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Gelet op de aan de verdachte opgelegde werkstraf van twintig uren, subsidiair tien dagen jeugddetentie, en de mate waarin de redelijke termijn is overschreden, is er geen aanleiding om aan het oordeel dat de redelijke termijn is overschreden enig rechtsgevolg te verbinden en zal de Hoge Raad met dat oordeel volstaan.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 20-03-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:392

Zaaknummer: 16/01192

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: C.C. Peterse

Wetsartikelen: 285b Sr

RECHTSPRAAK

Kunnen baren en broodjes goud, die vanuit Venezuela illegaal zijn geëxporteerd naar Aruba en Curaçao, worden aangemerkt als uit enig misdrijf afkomstig?

Het middel klaagt onder meer over de bewezenverklaring van het onder 9a en 15 ten laste gelegde en in het bijzonder over het oordeel van het hof dat de in de bewezenverklaring onder 9a vermelde baren en/of broodjes goud afkomstig waren uit enig misdrijf.

De tenlastelegging onder 9a is toegesneden op artikel 435a en 435b Wetboek van Strafrecht van de Nederlandse Antillen. Het in de tenlastelegging en bewezenverklaring voorkomende begrip ‘afkomstig uit enig misdrijf’ moet derhalve geacht worden aldaar te zijn gebezigd in dezelfde betekenis als daaraan toekomt in die bepalingen. Het in de tenlastelegging en de bewezenverklaring onder 15 vermelde ‘gewoontewitwassen’ moet worden geacht te zijn gebezigd in dezelfde betekenis als daaraan toekomt in artikel 435b Wetboek van Strafrecht van de Nederlandse Antillen.

De delictomschrijving in artikel 435a lid 1 Wetboek van Strafrecht van de Nederlandse Antillen is gelijklopend aan die in artikel 420bis lid 1 Wetboek van Strafrecht van Nederland. Ten aanzien van laatstgenoemde delictomschrijving geldt dat voorwerpen in beginsel slechts kunnen worden aangemerkt als ‘uit enig misdrijf afkomstig’ indien deze afkomstig zijn uit een misdrijf gepleegd voorafgaand aan de daarin genoemde delictgedragingen (vgl. HR 28 oktober 2014, ECLI:NL:HR:2014:3046, NJ 2015/324). Voorwerpen met betrekking tot welke een misdrijf is begaan, zijn bovendien niet reeds daardoor ‘afkomstig’ uit enig misdrijf.

Blijkens de bewijsvoering van het hof zijn er goudtransporten verzorgd onder andere tussen Venezuela en Aruba alsmede tussen Venezuela en Curaçao. De export van het goud uit Venezuela heeft plaatsgevonden zonder exportvergunning, terwijl bij de export onder meer sprake is geweest van het opmaken en gebruiken van vervalste documenten teneinde de exportvergunning te omzeilen. De verdachte heeft meerdere van deze goudtransporten begeleid. De onder 15 bewezenverklaarde deelneming aan een vereniging die het oogmerk heeft het plegen van misdrijven waaronder het gewoontewitwassen van op geld waardeerbare goederen, heeft gelet op die bewijsvoering betrekking op de genoemde goudtransporten.

Blijkens hetgeen onder 2.2 is weergegeven heeft het hof geoordeeld dat de in de bewezenverklaring onder 9a vermelde baren of broodjes goud 'afkomstig waren uit enig misdrijf', omdat het exporteren van Venezolaans goud op strafbare wijze heeft plaatsgevonden. Hierin ligt als het kennelijke oordeel van het hof besloten dat de baren of broodjes goud reeds van misdrijf afkomstig waren, omdat misdrijven zijn begaan teneinde de ter zake van het mede onder begeleiding van de verdachte transporteren van die baren of broodjes goud benodigde exportvergunning te omzeilen, zodat sprake is van gewoontewitwassen. De bewezenverklaring onder 15 heeft daarop mede betrekking. Gelet op hetgeen onder 3.3.2 is vooropgesteld en in aanmerking genomen dat het hof omtrent de herkomst van het goud uitsluitend heeft vastgesteld dat het goud afkomstig is uit Venezuela, is het oordeel van het hof dat de baren of broodjes goud van misdrijf afkomstig waren, niet toereikend gemotiveerd.

Het middel is in zoverre terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gemeenschappelijk Hof van Justitie, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-03-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:327

Zaaknummer: 16/02246

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 435a Sr Antillen en 435b Sr Antillen

RECHTSPRAAK

Kunnen baren en broodjes goud, die vanuit Venezuela illegaal zijn geëxporteerd naar Aruba en Curaçao, worden aangemerkt als uit enig misdrijf afkomstig?

Advocaat-generaal A.E. Harteveld heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Het middel klaagt onder meer over het oordeel van het hof dat de in de bewezenverklaring onder 9a en 10a genoemde baren en/of broodjes goud afkomstig waren uit enig misdrijf.

De tenlastelegging onder 9a en 10a is toegesneden op artikel 435a en 435b Wetboek van Strafrecht van de Nederlandse Antillen. Het in de tenlastelegging en bewezenverklaring voorkomende begrip ‘afkomstig uit enig misdrijf’ moet derhalve geacht worden aldaar te zijn gebezigd in dezelfde betekenis als daaraan toekomt in die bepalingen.

De delictomschrijving in artikel 435a lid 1 Wetboek van Strafrecht van de Nederlandse Antillen is gelijkkluidend aan die in artikel 420bis lid 1 Wetboek van Strafrecht van Nederland. Ten aanzien van laatstgenoemde delictomschrijving geldt dat voorwerpen in beginsel slechts kunnen worden aangemerkt als ‘uit enig misdrijf afkomstig’ indien deze afkomstig zijn uit een misdrijf gepleegd voorafgaand aan de daarin genoemde delictsgedragingen (vgl. HR 28 oktober 2014, ECLI:NL:HR:2014:3046, NJ 2015/324). Voorwerpen met betrekking tot welke een misdrijf is begaan, zijn bovendien niet reeds daardoor ‘afkomstig’ uit enig misdrijf.

Blijkens de bewijsvoering van het hof heeft [A] NV (io), waarvan de verdachte ‘*ultimate beneficial owner*’ was, goudtransporten verzorgd onder andere tussen Venezuela en Aruba alsmede tussen Venezuela en Curaçao. De export van dat goud heeft plaatsgevonden zonder exportvergunning, terwijl bij de export strafbare feiten – het plegen van valsheid in geschrift en het gebruik maken van vervalste geschriften – hebben plaatsgevonden teneinde de exportvergunning te omzeilen.

Blijkens hetgeen onder 2.2 is weergegeven, heeft het hof geoordeeld dat de in de bewezenverklaring onder 9a en 10a vermelde baren of broodjes goud ‘afkomstig waren uit enig misdrijf’, omdat de verdachte bij de transporten van het goud uit Venezuela ‘gebruik

[heeft] gemaakt' van misdrijven, te weten de export zonder de daarvoor vereiste vergunning, het plegen van valsheid in geschrift en het gebruik maken van vervalste geschriften, en dat '[d]eze drie misdrijven maken dat het goud afkomstig is van misdrijf'. Hierin ligt als oordeel van het hof besloten dat de baren of broodjes goud reeds van misdrijf afkomstig waren, omdat voornoemde misdrijven zijn begaan om de ter zake van het transporteren door [A] NV (io) van die baren of broodjes goud benodigde exportvergunning te omzeilen. Gelet op hetgeen onder 3.3.2 is vooropgesteld en in aanmerking genomen dat het hof omtrent de herkomst van het goud uitsluitend heeft vastgesteld dat het goud afkomstig is uit Venezuela, is het oordeel van het hof dat de baren of broodjes goud van misdrijf afkomstig waren, niet toereikend gemotiveerd.

Het middel is in zoverre terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak – voor zover aan zijn oordeel onderworpen –, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 9a en 10a ten laste gelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gemeenschappelijk Hof van Justitie, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-03-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:329

Zaaknummer: 16/03475

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 435a SR Antillen en 435b Sr Antillen

RECHTSPRAAK

Uitleg bestanddeel ‘bestemd zijn tot’ als bedoeld in artikel 11a Opiumwet.

Het middel klaagt over de bewezenverklaring van het onder 3 ten laste gelegde.

De geschiedenis van de totstandkoming van de Wet van 12 november 2014 tot wijziging van de Opiumwet in verband met de strafbaarstelling van handelingen ter voorbereiding of vergemakkelijking van illegale hennepcultuur (*Stb.* 2014, 444), op grond waarvan artikel 11a Opiumwet is komen te luiden als hiervoor weergegeven, houdt – voor zover hier van belang – het volgende in:

‘Voor een veroordeling ter zake van overtreding van het nieuwe artikel 11a zal het openbaar ministerie moeten bewijzen dat betrokkene wist dat of ernstige redenen had om te vermoeden dat de door hem verrichte handelingen bestemd waren voor het beroeps- of bedrijfsmatig telen, bereiden, bewerken, verwerken, verkopen, afleveren, verstrekken of vervoeren van lijst II middelen of van grote hoeveelheden van die middelen. Voorop gesteld wordt dat dezelfde bestanddelen in artikel 10a van de Opiumwet zijn opgenomen zonder dat dit tot vragen heeft geleid, terwijl het daarbij evenzeer kan gaan om personen die (ogenschijnlijk) onderdeel uitmaken van het reguliere bedrijfsleven. Bij de lijst II middelen zal het in de praktijk om voorbereidingshandelingen met betrekking tot de beroeps- of bedrijfsmatige hennepcultuur gaan of teelt van grote hoeveelheden hennep. Van strafbare voorbereiding is sprake indien ten aanzien van de dader wetenschap of een ernstig vermoeden kan worden bewezen bij de verrichting van handelingen die strekken tot voorbereiding of vergemakkelijking van de genoemde illegale hennepcultuur. Het gaat met andere woorden steeds om de criminele intentie van de dader en de daaruit voortvloeiende handeling. Deze twee bestanddelen van de strafbaarstelling moeten zijn vervuld, wil er sprake zijn van strafbare voorbereidingshandelingen. De werking van deze bestanddelen is vergelijkbaar met communicerende vaten. Indien de verrichte handeling onmiskenbaar bestemd is voor de hennepcultuur zal de criminele intentie grotendeels kunnen worden afgeleid uit aard en bedoeling van die handeling, terwijl wanneer de handeling meer alledaags is, hogere eisen zullen gelden voor het bewijs van hetgeen de verdachte wist of redelijkerwijs had moeten vermoeden over het uiteindelijke doel ten behoeve waarvan de handeling werd verricht.’

(Kamerstukken II 2011/12, 32842, 6, p. 2)

Blijkens de hiervoor weergegeven wetsgeschiedenis is voor een bewezenverklaring van de bestemming als bedoeld in artikel 11a Opiumwet vereist dat de gedragingen strekken tot voorbereiding of vergemakkelijking van hennepcultuur, waarbij het uiteindelijke doel ten behoeve waarvan de handeling wordt verricht van belang is. Gelet daarop heeft het hof de bewezenverklaring ontoereikend gemotiveerd, nu het voor het bewijs onder meer heeft gebezigd de verklaring van de verdachte voor zover die inhoudt: 'De goederen zijn aangetroffen in de oude ruimte, waar vroeger een hennepplantage is aangetroffen. Ik heb die spullen gewoon niet opgeruimd. Ik heb de kelder waarin de goederen zijn aangetroffen dichtgemaakt. Ik heb het luik nog wel eens geopend, maar maakte dat vervolgens dicht. Ik vind het goed zo dacht ik.'

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 3 ten laste gelegde en de strafoplegging en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

De Hoge Raad verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-03-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:328

Zaaknummer: 16/04228

Rechters: J. de Hullu, Y. Buruma, E.S.G.N.A.I. van de Griend, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Advocaten: E.E.W.J. Maessen

Wetsartikelen: 11a Opiumwet

RECHTSPRAAK

Falende klachten over het bewezenverklaarde smaadschrift ex artikel 261 Sr.

Het middel klaagt onder meer over de bewezenverklaring voor zover inhoudende dat de verdachte zich schuldig heeft gemaakt aan smaadschrift door middel van ‘verspreiding van een geschrift en/of afbeelding’.

De onder 2.2.1 weergegeven tenlastelegging en bewezenverklaring zijn – voor zover voor de bespreking van dit middel van belang – toegesneden op artikel 261 lid 2 Sr. Daarom moeten de daarin voorkomende woorden ‘verspreiding van een geschrift en/of afbeelding’ geacht worden aldaar te zijn gebezigd in dezelfde betekenis als daaraan toekomt in genoemd artikel.

Uit de bewijsmiddelen blijkt dat de inhoud van het bericht op de website www.stopkinderseks.com van de verdachte afkomstig is. Voorts blijkt uit de bewijsmiddelen dat de verdachte een hyperlink naar voormeld bericht op haar Facebookpagina heeft gedeeld en dat zij daarbij anderen heeft verzocht het bericht verder te delen. Gelet hierop en in aanmerking genomen dat het hof tevens heeft vastgesteld dat door het delen van die hyperlink op haar Facebookpagina het bericht waar die hyperlink naartoe leidde voor iedere willekeurige bezoeker van de Facebookpagina van de verdachte zichtbaar was en dat het bericht vervolgens ook daadwerkelijk door derden verder is gedeeld, geeft het oordeel van het hof dat de verdachte zich schuldig heeft gemaakt aan ‘verspreiding van een geschrift en/of afbeelding’ niet blijkt van een onjuiste rechtsopvatting en is het toereikend gemotiveerd. Voor zover het middel hierover klaagt, faalt het.

Voorts klaagt het middel over de bewezenverklaring voor zover daarin sprake is van ‘telastlegging van bepaalde feiten’.

Vooropgesteld moet worden dat sprake is van telastlegging van een ‘bepaald feit’ als bedoeld in artikel 261 Sr, indien het feit op een zodanige wijze door de verdachte is ten laste gelegd dat het een duidelijk te onderkennen concrete gedraging aanwijst. Daarvan is bijvoorbeeld geen sprake indien het ‘feit’ niet het gedrag van de betrokkene betreft maar een eigenschap die hem wordt toegedicht en evenmin, zo het wel gaat om diens gedrag, indien dat gedrag slechts in

algemene termen wordt geduid en derhalve niet wordt toegespitst op een voldoende geconcretiseerde gedraging (vgl. HR 29 september 2009, ECLI:NL:HR:2009:BI1171, *NJ* 2009/541).

Het oordeel van het hof dat het in de bewezenverklaring bedoelde bericht, dat is gekoppeld aan de website www.stopkinderseks.com, – onder meer bestaande uit de woorden: ‘Postcode [postcode] IJmuiden let op je kinderen. In of rond de [a-straat] woont een man die niet van kleine kinderen af kan blijven. De politie is sinds augustus 2013 op de hoogte maar doet er niets aan’ en een foto van de aangever, waarbij deze een zwarte balk over zijn ogen heeft – de telastlegging van een ‘bepaald feit’ als bedoeld in artikel 261 lid 1 Sr oplevert, geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Dat oordeel is ook niet onbegrijpelijk, mede in aanmerking genomen dat het bericht niet slechts vermeldt het ‘niet van kleine kinderen af kunnen blijven’ maar ook dat de politie daarvan sinds augustus 2013 op de hoogte is, alsmede in aanmerking genomen dat uit de overige door het hof vastgestelde feiten blijkt dat de verdachte ook ter kennis van het publiek heeft gebracht dat de aangever haar kind heeft misbruikt.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-03-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:331

Zaaknummer: 16/03511

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Advocaten: Th.J. Kelder

Wetsartikelen: 261 Sr

RECHTSPRAAK

Falende klacht dat de uitleg die het hof heeft gegeven aan het LOVS-oriëntatiepunt over fraude onbegrijpelijk is.

Advocaat-generaal F.W. Bleichrodt heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest, doch uitsluitend wat betreft de strafoplegging, en tot terugwijzing van de zaak naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Het middel klaagt over de strafmotivering.

Hoewel de feitenrechter niet is gebonden aan de LOVS-oriëntatiepunten en de uitleg hiervan aan hem is voorbehouden, kan in gevallen waarin hij die oriëntatiepunten uitlegt en/of toepast in cassatie worden getoetst of die uitleg en toepassing door de rechter begrijpelijk is. Die toetsing heeft echter, de rechterlijke straftoemingsvrijheid in aanmerking genomen alsmede gelet op de aard van die oriëntatiepunten, een beperkt karakter (vgl. HR 31 januari 2017, ECLI:NL:HR:2017:114, NJ 2017/199).

In zijn onder 3.2.2 weergegeven bewijsoverwegingen heeft het hof geoordeeld dat de verdachte in de bewezenverklarde periode een bedrag van ongeveer € 510.000 heeft uitgegeven, waarvan de herkomst niet door legale inkomsten kan worden verklaard en dat in ieder geval voor een deel afkomstig is uit misdrijf, te weten belastingontduiking. Dit heeft het hof gekwalificeerd als gewoontewitwassen.

Het hof heeft overwogen dat het bij de strafoplegging aansluiting heeft gezocht bij de LOVS-oriëntatiepunten inzake fraude en is daarbij uitgegaan van 'een benadelingsbedrag' van ongeveer € 500.000. Voorts heeft het hof in strafverzwarende zin bij de strafoplegging betrokken dat de verdachte zich gedurende een zeer lange periode heeft schuldig gemaakt aan gewoontewitwassen en dat hij bovendien zijn inkomsten niet heeft opgegeven aan de instantie waarvan hij zijn WAO-uitkering ontving. In aanmerking genomen dat het hof in zijn overwegingen heeft betrokken dat niet het gehele bedrag van € 510.000 afkomstig was van misdrijf en dat het hof daarnaast enkele strafverzwarende factoren heeft betrokken bij de straftoemeting, is het oordeel van het hof om aansluiting te zoeken bij een benadelingsbedrag

van ongeveer € 500.000 niet onbegrijpelijk. Voor een verdergaande toetsing in cassatie is, gelet op hetgeen onder 3.3.1 is vooropgesteld, geen plaats.

Het middel faalt.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden, omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van achttien maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze zeventien maanden belooft en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-03-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:320

Zaaknummer: 16/01775

Rechters: W.A.M. van Schendel, A.L.J. van Strien en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: H. Bakker

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Is het klaagschrift dat 22 jaar na inbeslagneming van voorwerpen is ingediend zo spoedig mogelijk ingediend als bedoeld in artikel 552a lid 3 Sv?

Het middel klaagt over het oordeel van de rechtbank dat het klaagschrift niet zo spoedig mogelijk na de inbeslagneming van de voorwerpen is ingediend.

De rechtbank heeft vastgesteld dat in 1992 in het kader van een gerechtelijk vooronderzoek een doorzoeking ter inbeslagneming is verricht in de woning van de klager alsmede in een safeloket in een bankgebouw, dat daarbij beslag is gelegd op geldbedragen en een auto en voorts dat kennelijk bewust pas achttien jaar daarna voor het eerst, naar de Hoge Raad begrijpt bij het Openbaar Ministerie, is geklaagd over het voortduren van het beslag en pas in 2015 het klaagschrift in de onderhavige zaak is ingediend. De rechtbank heeft vervolgens geoordeeld dat het verweer dat de klager zijn verdedigingspositie als verdachte binnen het gerechtelijk vooronderzoek zou hebben geschaad indien hij eerder had geklaagd niet dit concrete tijdsverloop tussen de inbeslagneming en het indienen van het klaagschrift rechtvaardigt en dat mitsdien het klaagschrift niet zo spoedig mogelijk na de inbeslagneming is ingediend. In het licht van hetgeen onder 2.2.3 is weergegeven, heeft de rechtbank zonder blijk te geven van een onjuiste rechtsopvatting tot dit oordeel kunnen komen en is dit oordeel niet onbegrijpelijk.

Het middel faalt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-03-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:319

Zaaknummer: 16/01070

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.E.M. Röttgering

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 552a Sv

RECHTSPRAAK

Slagende klacht met betrekking tot ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel uit een feit waarvan betrokkene is vrijgesproken.

Het middel klaagt onder meer dat het hof de betalingsverplichting heeft opgelegd ter ontneming van voordeel dat is verkregen uit een feit waarvan de betrokkene is vrijgesproken.

Het hof heeft de vaststelling van het wederrechtelijk verkregen voordeel gebaseerd op 'andere strafbare feiten' als bedoeld in artikel 36e lid 2 Sr. Kennelijk heeft het hof daarbij het oog gehad op 'soortgelijke feiten' als bedoeld in artikel 36e lid 2 (oud) Sr. De betrokkene is in de hoofdzaak vrijgesproken van het onder 1 ten laste gelegde telen en/of bereiden en/of bewerken en/of verwerken van een hoeveelheid van (in totaal) ongeveer 2.476 hennepplanten in de periode van 22 juli 2009 tot en met 22 juli 2010. Gelet daarop heeft het hof bij de beoordeling van de ontnemingsvordering ten onrechte het aan die vrijspraak gerelateerde voordeel betrokken (vgl. EHRM 1 maart 2007, 30810/03, NJ 2007/349 (*Geerings tegen Nederland*)). De omstandigheid dat het hier kennelijk gaat om een zogenoemde technische vrijspraak, leidt niet tot een ander oordeel (vgl. HR 9 september 2008, ECLI:NL:HR:2008:BF0090, NJ 2008/497).

Het middel is in zoverre terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-03-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:341

Zaaknummer: 16/05326

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.T. Boerlage

Advocaten: M.F.M. Geeratz

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Hof heeft miskend dat een beroep op noodweerexces ook nog mogelijk is nadat een noodweersituatie is beëindigd.

Het middel klaagt over de verwerping door het hof van het beroep op noodweerexces ter zake van het in zaak A onder 2 ten laste gelegde.

Bij de beoordeling van het middel moet het volgende worden vooropgesteld. Voor noodweerexces geldt dat van verontschuldgbare overschrijding van de grenzen van noodzakelijke verdediging slechts sprake kan zijn indien:

a. de verdachte de hem verweten gedraging heeft verricht in een situatie waarin en op een tijdstip waarop voor hem de noodzaak bestond tot verdediging van eigen of eens anders lijf, eerbaarheid of goed tegen een ogenblikkelijke, wederrechtelijke aanranding, maar daarbij als onmiddellijk gevolg van een hevige door die aanranding veroorzaakte gemoedsbeweging verder gaat dan geboden was, dan wel indien

b. op het tijdstip van de hem verweten gedraging de onder a bedoelde situatie weliswaar was beëindigd en de noodzaak tot verdediging er dus wel was geweest (maar niet meer bestond), doch zijn gedraging niettemin het onmiddellijk gevolg was van een hevige gemoedsbeweging die was veroorzaakt door de daaraan voorafgaande wederrechtelijke aanranding (vgl. HR 22 maart 2016, ECLI:NL:HR:2016:456, NJ 2016/316).

Het hof heeft kennelijk geoordeeld dat de mogelijk eerdere noodweersituatie in elk geval ten einde was op het moment dat de verdachte wegliep en na enkele ogenblikken terugkeerde naar de vechtpartij en dat de verdachte reeds daarom ten aanzien van de toen door hem gepleegde geweldshandelingen geen beroep toekomt op noodweerexces. Door aldus te oordelen heeft het hof miskend dat, naar onder 3.3. is vooropgesteld, een beroep op noodweerexces ook nog mogelijk is nadat een noodweersituatie is beëindigd.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak doch uitsluitend voor zover het betreft de beslissingen van het hof ter zake van het in zaak A onder 2 ten laste gelegde, wijst de zaak

terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep in zoverre opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-03-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:340

Zaaknummer: 16/05307

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.T. Boerlage

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 41 Sr

RECHTSPRAAK

Kunnen medeplegen en opzet op aanwezig hebben verdovende middelen uit de bewijsvoering worden afgeleid?

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring van het onder 2 ten laste gelegde ten aanzien van het medeplegen en het opzet op het aanwezig hebben van de verdovende middelen niet uit de bewijsvoering kan worden afgeleid.

Het oordeel van het hof dat er sprake is geweest van een ‘gezamenlijke machtsuitoefening over de (later) aangetroffen verdovende middelen’ omdat [betrokkene 1], [betrokkene 3] en verdachte op 8 november 2013 zeer vroeg in de ochtend ‘gezamenlijk’ met de harddrugs zijn aangekomen in de woning van [betrokkene 2], waarna een deel van de harddrugs in de woonkamer is gelegd en een ander deel is opgeborgen in de zwarte rugzak in de slaapkamer, is, mede gelet op het gevoerde verweer en de gebezigde bewijsvoering, niet zonder meer begrijpelijk.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, voor zover aan zijn oordeel onderworpen, en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-03-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:318

Zaaknummer: 16/01362

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.E.M. Röttgering

Advocaten: R.B. Schmidt

Wetsartikelen: 47 Sr

RECHTSPRAAK

Moet bij strafoplegging ex artikel 63 Sr rekening worden gehouden met eerdere Deense veroordeling, die op basis van de Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties in Nederland ten uitvoer wordt gelegd?

Het middel klaagt dat het hof heeft verzuimd toepassing te geven aan artikel 63 Sr in verband met een in Denemarken gewezen veroordeling tot gevangenisstraf.

Het staat de rechter vrij een eerdere, in een andere lidstaat van de Europese Unie uitgesproken veroordeling bij de straftoemeting in aanmerking te nemen. Echter, indien bij een buitenlandse rechterlijke beslissing aan de verdachte straf is opgelegd, levert die strafoplegging niet een veroordeling op als bedoeld in artikel 63 Sr (vgl. HR 31 maart 2009, ECLI:NL:HR:2009:BG9198, NJ 2009/176). Artikel 3 van voormeld kaderbesluit noopt, mede in aanmerking genomen de onder 2.4 aangehaalde wetsgeschiedenis, niet tot een ander oordeel indien het een rechterlijke beslissing betreft die in een andere lidstaat van de Europese Unie is genomen. Ook de door het middel aangevoerde omstandigheid dat de aan de verdachte in Denemarken opgelegde gevangenisstraf op grond van de Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties grotendeels in Nederland ten uitvoer wordt gelegd, brengt niet met zich dat in de onderhavige zaak artikel 63 Sr van toepassing is.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-03-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:306

Zaaknummer: 16/06130

Rechters: J. de Hullu, A.J.A. van Dorst en M.J. Borgers

Advocaten: C.W. Noorduyn

Wetsartikelen: 63 Sr

RECHTSPRAAK

Falende klachten in vervolgingsuitleveringszaak met betrekking tot een beroep op dreigende schending van artikel 19 Handvest grondrechten EU en verzoek tot aanhouding van de behandeling teneinde bij Poolse autoriteiten te informeren of zij voornemens zijn een Europees aanhoudingsbevel uit te vaardigen.

De middelen klagen over de verwerping door de rechtbank van het verweer dat sprake is van een dreigende schending van artikel 19 Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (Handvest). De middelen lenen zich voor gezamenlijke bespreking.

De rechtbank heeft het verweer van de raadsman van de opgeëiste persoon opgevat als een beroep op een dreigende schending van artikel 3 EVRM alsmede als een beroep op een dreigende schending van artikel 6 EVRM. Deze – aan de feitenrechter voorbehouden – uitleg is niet onbegrijpelijk, mede in aanmerking genomen dat de toelichting bij artikel 19 lid 2 Handvest inhoudt dat die bepaling correspondeert met artikel 3 EVRM.

In zijn arrest van 21 maart 2017, ECLI:NL:HR:2017:463, NJ 2017/276, heeft de Hoge Raad ter zake van de bevoegdheidstoedeling aan de rechter en de minister van Justitie en Veiligheid (hierna: de minister) ten aanzien van een beroep van de opgeëiste persoon op een dreigende inbreuk op zijn fundamentele rechten als bedoeld in onder meer artikel 3 EVRM en een dreigende inbreuk op de fundamentele rechten in artikel 6 EVRM het volgende overwogen:

‘3.5. Uitgangspunt in uitleveringszaken is dat bij de beoordeling van een uitleveringsverzoek dat is gebaseerd op een uitleveringsverdrag, in beginsel moet worden uitgegaan van het vertrouwen dat de verzoekende Staat bij de vervolging en berechting van de opgeëiste persoon de daarop betrekking hebbende fundamentele rechten welke zijn neergelegd in het EVRM en het IVBPR zal respecteren (vgl. HR 8 juli 2003, ECLI:NL:HR:2003:AE5288). Volgens bestendige jurisprudentie van de Hoge Raad is in uitleveringszaken – gelet op het systeem van de Uitleveringswet (hierna: UW), zoals daarvan blijkt uit de art. 8 en 10 UW, en de geschiedenis van de totstandkoming van die wet – het oordeel omtrent de vraag of de verzochte uitlevering moet worden geweigerd wegens een gegrond vermoeden dat bij inwilliging van het verzoek de

opgeëiste persoon zal worden blootgesteld aan een dreigende inbreuk op zijn fundamentele rechten als bedoeld in onder meer art. 3 EVRM voorbehouden aan de Minister van Veiligheid en Justitie [thans: Minister van Justitie en Veiligheid] en zal hij bij een bevestigend antwoord het verzoek tot uitlevering moeten afwijzen. Indien evenwel komt vast te staan dat in de zaak waarvoor de uitlevering van de opgeëiste persoon is gevraagd, sprake is van een voltooide inbreuk op zijn fundamentele rechten, is het de uitleveringsrechter die de verzochte uitlevering ontoelaatbaar dient te verklaren.

(...)

Bij een beroep op een inbreuk op de fundamentele rechten die de opgeëiste persoon in art. 6 EVRM zijn toegekend, geldt het volgende.

(...)

B. (i) Indien het gaat om een verzoek tot uitlevering ter strafvervolging en wordt aangevoerd dat in de desbetreffende strafzaak inbreuk dreigt te worden gemaakt op art. 6, eerste lid, EVRM en/of art. 14, eerste lid, IVBPR, is het in de regel niet aan de uitleveringsrechter te oordelen over de gegrondheid van zo een beroep op een dreigende mensenrechtenschending. In een dergelijk geval moet in beginsel worden uitgegaan van het vertrouwen dat de verzoekende Staat deze verdragsbepaling(en) zal eerbiedigen. Zo een verweer kan dus niet leiden tot ontoelaatbaarverklaring van de gevraagde uitlevering, zij het dat de uitleveringsrechter in het aangevoerde grond kan vinden de Minister in zijn advies als bedoeld in art. 30 UW (...) deelgenoot te maken van zijn opvatting omtrent het aan het uitleveringsverzoek te geven gevolg, waaronder in voorkomende gevallen begrepen het vragen van garanties aan de verzoekende Staat om een dergelijke dreigende schending te voorkomen.

(ii) Op grond van het vertrouwensbeginsel moet voorts worden aangenomen dat het rechtssysteem van de verzoekende Staat de opgeëiste persoon in staat stelt om na diens uitlevering ter strafvervolging een beroep op een mensenrechtenschending voor te leggen aan de rechter van de verzoekende Staat en dat deze daar dan een oordeel over geeft met het oog op de waarborging van het recht van de opgeëiste persoon op een eerlijk proces als bedoeld in art. 6, eerste lid, EVRM en/of art. 14, eerste lid, IVBPR. Daarbij verdient opmerking dat in geval van een uitlevering ter strafvervolging de vraag of inbreuk is gemaakt op het recht van de opgeëiste persoon op een eerlijk proces, in de regel eerst kan worden beantwoord na de uitspraak van de strafrechter in de verzoekende Staat, omdat pas dan kan worden vastgesteld of de mensenrechtenschending niet (meer) vatbaar was voor herstel of compensatie. De uitleveringsrechter kan daarom in de regel niet toekomen aan de inhoudelijke beoordeling van een verweer dat sprake is van een reeds voltooide schending van art. 6, eerste lid, EVRM

en/of art. 14, eerste lid, IVBPR.

(iii) Het uitgangspunt dat in de gevallen waarin de uitlevering ter strafvervolging is gevraagd, de uitleveringsrechter in beginsel niet inhoudelijk oordeelt over een beroep op dreigende en/of voltooide mensenrechtenschendingen, kan evenwel uitzondering lijden indien naar aanleiding van een bij de behandeling van het uitleveringsverzoek ter zitting voldoende onderbouwd verweer is komen vast te staan

(a) dat de opgeëiste persoon door zijn uitlevering zal worden blootgesteld aan het risico van een flagrante inbreuk op enig hem ingevolge deze verdragsbepalingen toekomend recht, en tevens

(b) dat hem na zijn uitlevering ter zake van die inbreuk niet een rechtsmiddel als bedoeld in art. 13 EVRM respectievelijk art. 2, derde lid aanhef en onder a, IVBPR ten dienste staat.

In zo een geval staat de op de landen van het Koninkrijk rustende verplichting om de uit voormelde verdragsbepaling(en) voortvloeiende rechten van de opgeëiste persoon te verzekeren in de weg aan de nakoming van de verdragsrechtelijke verplichting tot uitlevering. Op grond van voormelde bevoegdheidstoedeling is het derhalve – kort gezegd – de uitleveringsrechter die tot oordelen is geroepen ingeval bij de behandeling van het uitleveringsverzoek ter zitting beroep is gedaan op het (dreigende) risico van een flagrante inbreuk op art. 6, eerste lid, EVRM onderscheidenlijk art. 14, eerste lid, IVBPR, doch uitsluitend indien tevens is aangevoerd dat en waarom de opgeëiste persoon na zijn uitlevering niet een rechtsmiddel als vorenbedoeld ten dienste staat.

Daarbij moet worden aangetekend dat uit de rechtspraak van het EHRM volgt dat niet snel wordt aangenomen dat sprake is van blootstelling aan het risico van een flagrante inbreuk op art. 6, eerste lid, EVRM die moet leiden tot ontoelaatbaarverklaring van de gevraagde uitlevering ter strafvervolging. In dat verband kan worden gewezen op EHRM 17 januari 2012, Othman tegen V.K., nr. 8139/09, NJ 2013/360, rov. 259 waar gevallen zijn opgesomd waarin sprake is van een “flagrant denial of justice”.

De rechtbank heeft overwogen dat de uitleveringsrechter slechts kan oordelen over een beroep op een voltooide schending van artikel 3 EVRM en dat van zo een schending geen sprake is. Voorts heeft de rechtbank ten aanzien van het beroep op een dreigende schending van artikel 6 EVRM overwogen dat niet kan worden vastgesteld dat sprake is van een dreigende flagrante schending van het recht op een eerlijk proces noch dat de opgeëiste persoon daartegen geen rechtsmiddel als bedoeld in artikel 13 EVRM ten dienste staat, terwijl het bij een beroep op een dreigende – niet-flagrante – schending van artikel 6 EVRM niet aan de uitleveringsrechter is te oordelen over de gegrondheid van zo een beroep.

Het oordeel van de rechtbank geeft, in het licht van de onder 3.5 weergegeven bevoegdheidstoedeling aan de rechter en de minister, niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Dat oordeel is ook niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd, in aanmerking genomen dat de raadsman van de opgeëiste persoon ter onderbouwing van zijn verweer slechts – onder verwijzing naar een rapportage van het Comité inzake de voorkoming van foltering (CPT) van de Raad van Europa – in algemene termen heeft gewezen op de slechte detentieomstandigheden in Oekraïne.

Het middel klaagt over de afwijzing door de rechtbank van het door de raadsman van de opgeëiste persoon gedane verzoek tot aanhouding van de behandeling van het uitleveringsverzoek teneinde bij de Poolse autoriteiten te informeren of zij voornemens zijn om een Europees aanhoudingsbevel uit te vaardigen met betrekking tot de onderhavige zaak. Het middel klaagt in het bijzonder over het oordeel van de rechtbank ten aanzien van de bevoegdheidstoedeling te dezen aan de uitleveringsrechter en de minister.

In de onder 4.2.2 weergegeven motivering van de afwijzing van het verzoek tot aanhouding van de behandeling van het uitleveringsverzoek heeft de rechtbank geoordeeld dat het niet aan de rechtbank maar aan de minister is om de Poolse autoriteiten zo nodig in de gelegenheid te stellen om de overlevering van de opgeëiste persoon te verzoeken en de strafvervolgning over te nemen van Oekraïne. Dat oordeel is juist. Het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 6 september 2016 in de zaak C-182/15, ECLI:EU:C:2016:630, NJ 2017/391 (*Petruhhin*), waarop het middel een beroep doet, maakt dit niet anders.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 23-02-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:289

Zaaknummer: 17/04525

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: S.I. Soekarman

Wetsartikelen: 19 Handvest grondrechten EU en 28 UW